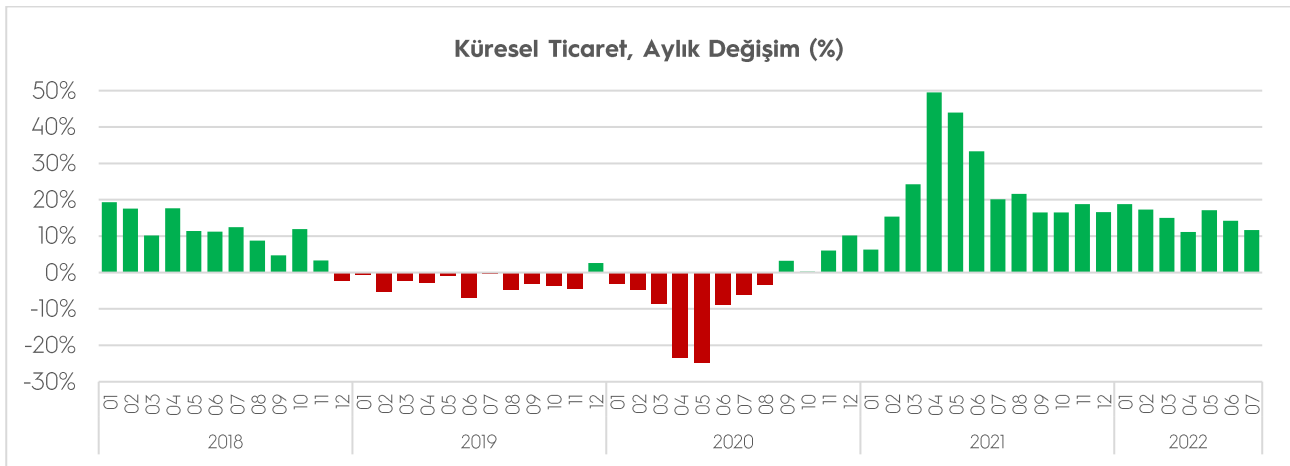
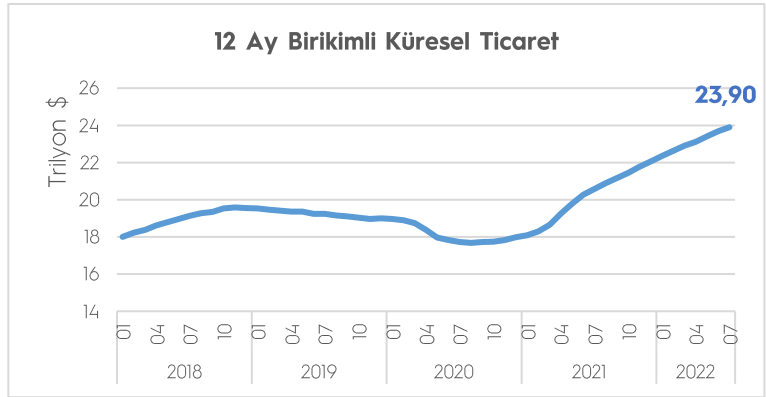

KÜRESEL TİCARET

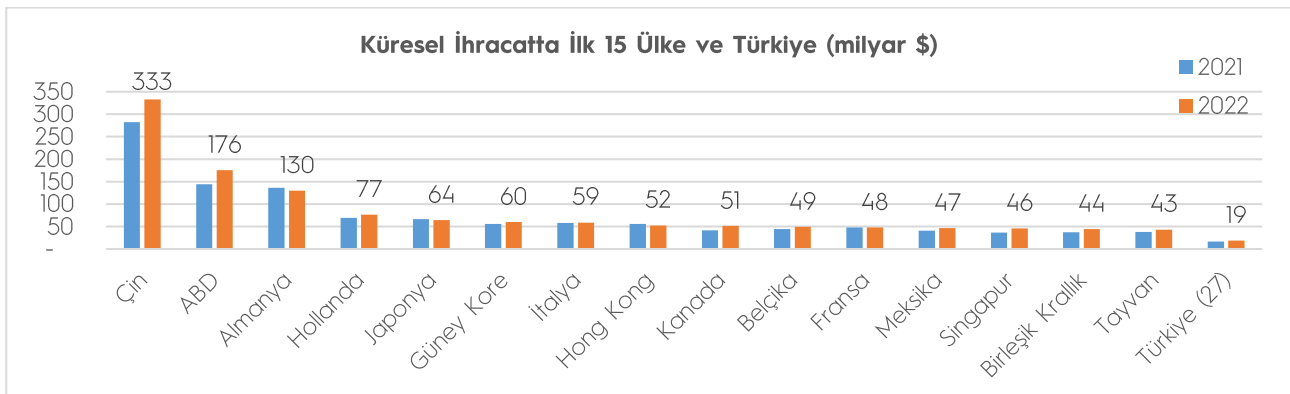
Dünya Ticaret Örgütü (WTO), küresel ticaretin yaklaşık yüzde 90'ını gerçekleştiren 70 ülkeye ilişkin aylık dış ticaret verilerini açıkladı. Verilerden hareketle hesaplanan tahmini küresel ticaret hacmi, 2022 yılı Temmuz ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 1,7 artışla 2,06 trilyon dolar olarak gerçekleşti. Yıllıklandırılmış küresel ticaret 23,9 trilyon dolara ulaştı.

Temmuz ayında, verisi açıklanan ülkelerin 53'ü ihracatını artırdı. Oransal olarak en dikkat çeken artışı enerji fiyatlarındaki artışın etkisiyle Norveç (%87) ve Endonezya (%44) gerçekleştirdi.

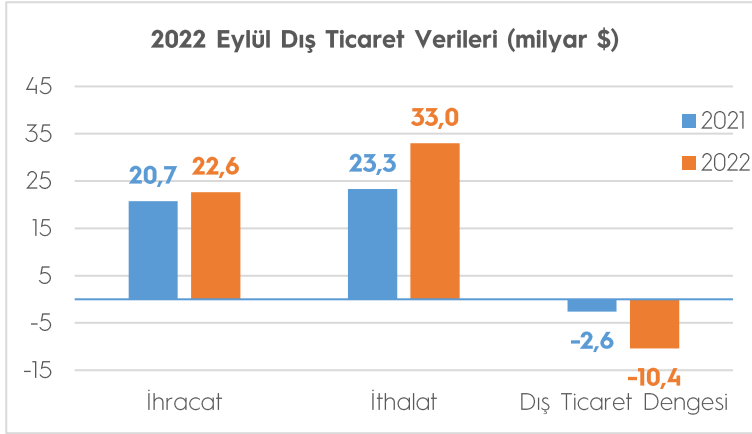

2022 yılı Temmuz ayında en fazla ihracat gerçekleştiren ülkelerden Çin'in ihracatı geçen senenin aynı ayına göre yüzde 18,0, ABD'nin ihracatı yüzde 22,2, Hollanda'nın ihracatı yüzde 10,3 artarken, Almanya'nın ihracatı yüzde 4,9, Japonya'nın ihracatı yüzde 4,0 geriledi. Temmuz ayında Türkiye'nin ihracatı yüzde 13,1 artışla 18,5 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.

(Kaynak: WTO)

DIŞ TİCARET VERİLERİ

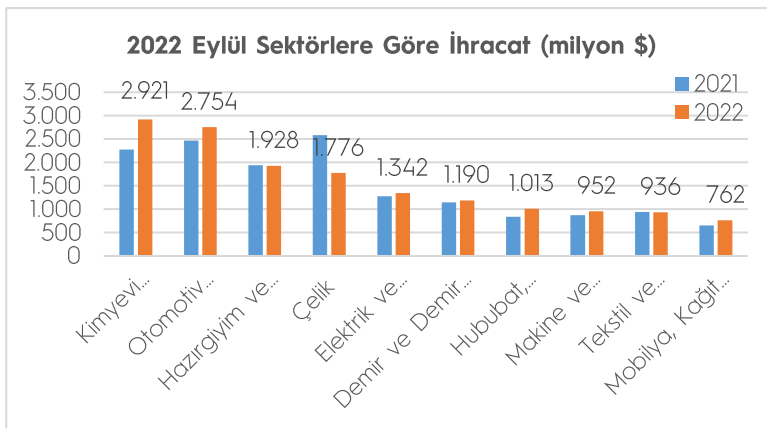
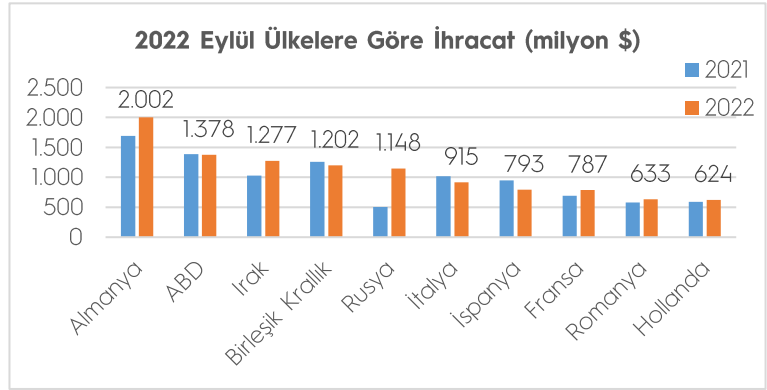

2022 yılı Eylül ayında ihracat geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 9,2 artışla 21,3 milyar dolar, ithalat ise yüzde 41,5 artışla 33,0 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Dış ticaret açığı 10,4 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı bir önceki yıl Eylül ayında yüzde 88,8 iken bu yıl yüzde 68,5 oldu.

Eylül ayında 220 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştirildi, 131 ülke ve bölgeye ihracat arttı. Eylül ayında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 2 milyar dolar ile Almanya olurken, Almanya'yı 1,38 milyar dolarla ABD ve 1,28 milyar dolarla Irak izledi. İlk 10 ülkenin ihracattaki payı ise yüzde 47,6 olarak gerçekleşti.

Ülke grubu bazında bakıldığında ise, Avrupa Birliği'ne (AB-27) ihracat yüzde 4,8 artışla 8,90 milyar dolar olurken, AB-27'nin toplam ihracattaki payı yüzde 39,4 oldu. Avrupa kıtasının tamamına 12,73 milyar dolar ihracat gerçekleştirildi. Yakın ve Orta Doğu'ya ihracat yüzde 23,8 artışla 4,14 milyar dolar, Afrika Kıtasına ihracat yüzde 1,9 düşüşle 1,87 milyar dolar, Kuzey Amerika'ya ihracat yüzde 2,4 düşüşle 1,55 milyar dolar, Orta Asya ve Uzak Doğu'ya ihracat ise yüzde 1,9 artışla 1,60 milyar dolar oldu.

(Kaynak: Ticaret Bakanlığı, TİM)

Eylül ayında en fazla ihracatı Kimyevi Maddeler ve Mamulleri sektörü gerçekleştirdi. Sektörün ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 28,2 artışla 2,92 milyar dolar oldu. Otomotiv Endüstrisi sektörü 2,75 milyar dolar ihracatla ikinci ve Hazırgiyim sektörü ise 1,93 milyar dolarla üçüncü en fazla ihracat gerçekleştirilen sektör oldu.

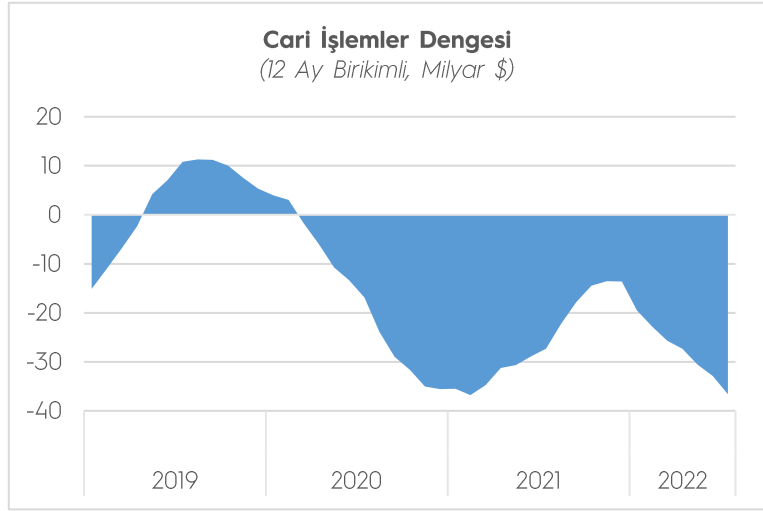
ÖDEMELER DENGESİ

Temmuz ayında cari işlemler açığı, bir önceki yılın aynı ayına göre 3,70 milyar dolar artarak 4,01 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 36,59 milyar dolar oldu.

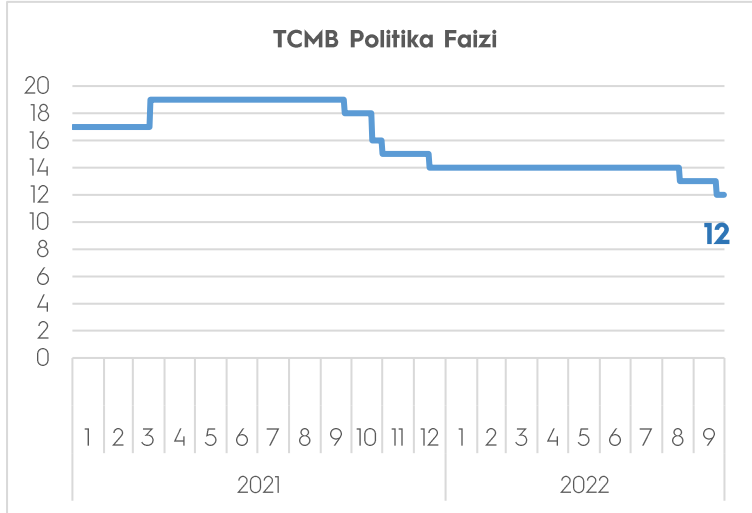
Bu gelişmede, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının bir önceki yılın aynı ayına göre 6,17 milyar dolar artarak 9,31 milyar dolara yükselmesi etkili oldu. Öte yandan, aynı dönemde hizmetler dengesi kaynaklı girişler 2,27 milyar dolar artarak 5,78 milyon dolara yükselirken, birincil gelir dengesi kaynaklı çıkışlar 181 milyon dolar azalarak 559 milyon dolara geriledi.

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 252 milyon dolar olarak gerçekleşti. Resmi rezervlerde bu ay 4,42 milyar dolar net artış gözlemlendi.

(Kaynak: TCMB)

TCMB PARA POLİTİKASI KURULU TOPLANTISI

TCMB 22 Eylül tarihli Para Politikası Kurulu (PPK), politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 12'ye indirdi.

Yapılan açıklamada, jeopolitik risklerin dünya genelinde iktisadi faaliyet üzerindeki zayıflatıcı etkisi vurgulanırken, önümüzdeki döneme ilişkin küresel büyüme tahminlerinin aşağı yönlü revize edildiğine ve resesyona kaçınılmaz bir risk faktörü olduğuna dikkat çekildi. Arz kısıtlarının

olumsuz etkilerinin azalmış olmasına rağmen küresel ölçekte fiyat artışının sürdüğüne yer verildi.

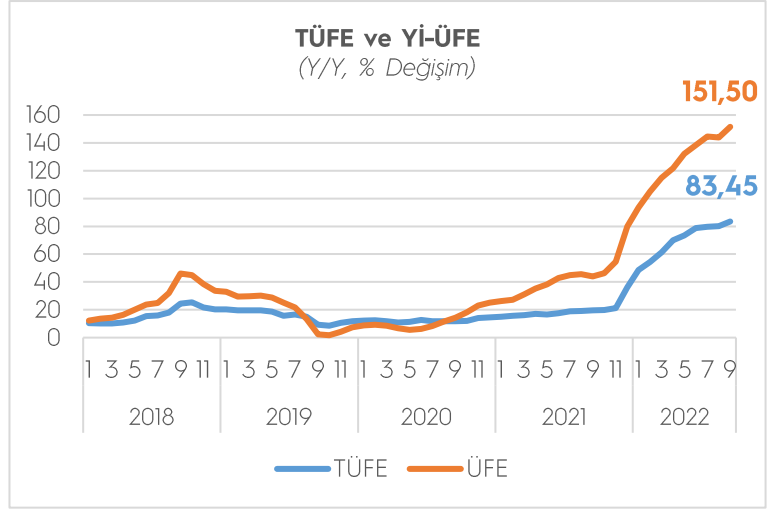
Açıklamada ayrıca, 2022'nin ilk yarısında gözlemlenen güçlü büyümenin, zayıflayan dış talebin etkisiyle bir yavaşlamaya gidebileceği, istihdam kazanımlarının benzer ekonomilere göre daha olumlu seyrettiği, istihdam artışına katkı veren sektörler dikkate alındığında büyüme dinamiklerinin yapısal kazanımlarla desteklenmekte olduğunun görüldüğü, enflasyonda gözlenen yükselişte; jeopolitik gelişmelerin yol açtığı enerji maliyeti artışlarının gecikmeli ve dolaylı etkileri ile küresel enerji, gıda ve tarımsal emtia fiyatlarındaki artışların oluşturduğu güçlü negatif arz şoklarının etkili olmaya devam ettiği belirtildi.

(Kaynak: TCMB)

ENFLASYON

TÜFE'de 2022 yılı Eylül ayında bir önceki aya göre %3,08, bir önceki yılın Aralık ayına göre %52,40, bir önceki yılın aynı ayına göre %83,45 ve on iki aylık ortalamalara göre %59,91 olarak gerçekleşti.

Bir önceki yılın aynı ayına göre en az artış gösteren ana grup %30,76 ile haberleşme oldu. Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın en yüksek olduğu ana grup ise %117,66 ile ulaştırma oldu.

Yİ-ÜFE ise bir önceki aya göre %4,78, bir önceki yılın Aralık ayına göre %82,45, bir önceki yılın aynı ayına göre %151,50 ve on iki aylık ortalamalara göre %114,02 artış gösterdi.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %129,59, dayanıklı tüketim malında %100,36, dayanıksız tüketim malında %130,54, enerjide %347,35 ve sermaye malında %97,29 artış olarak gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK)

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

İşsiz sayısı, 2022 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 113 bin kişi azalarak 3 milyon 445 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,3 puanlık azalış ile %10,1 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %8,6 iken kadınlarda %13,1 olarak tahmin edildi. İstihdam edilenlerin sayısı 2022 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 148 bin kişi azalarak 30 milyon 608 bin kişi, istihdam oranı

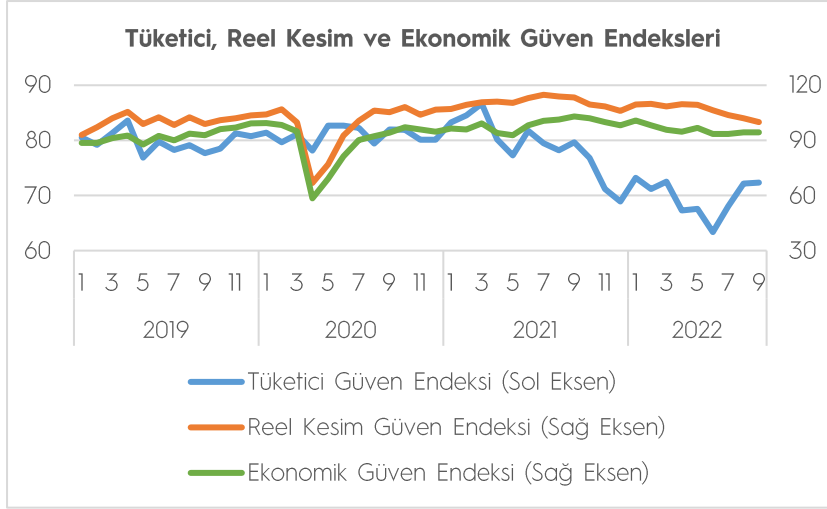
ise 0,3 puanlık azalış ile %47,3 oldu. Bu oran erkeklerde %64,6 iken kadınlarda %30,3 olarak gerçekleşti.

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,8 puanlık azalış ile %19,1 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde %16,2, kadınlarda ise %24,7 olarak tahmin edildi.

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2022 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre 2,0 puan artarak %22,5 oldu.

(Kaynak: TÜİK)

GÜVEN ENDEKSLERİ

2022 yılı Eylül ayında RKGE, bir önceki aya göre 2,2 puan azalarak 99,9 seviyesinde gerçekleşti. Genel gidişat ve sabit sermaye yatırım harcamasına ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilenen, mevcut toplam sipariş miktarı, mevcut mamul mal stoku, gelecek üç aydaki üretim hacmi, gelecek üç aydaki toplam istihdam, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı

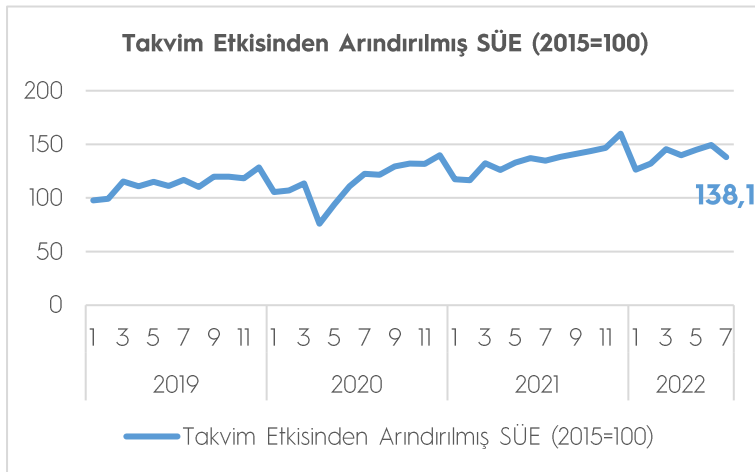
ve son üç aydaki toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

Ekonomik güven endeksi Eylül ayında aynı düzeyde kalarak 94,3 değerini aldı. Ekonomik güven endeksine tüketici, inşaat, hizmet ve perakende ticaret sektörleri güveni pozitif katkı yaparken reel kesim güven endeksi negatif yönlü katkı yaptı.

Tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Eylül ayında bir önceki aya göre %0,3 oranında arttı; Ağustos ayında 72,2 olan endeks, Eylül ayında 72,4 oldu. Mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi %1,5 oranında azalarak 53,0 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin genel ekonomik durum beklentisi endeksi ise %1,6 oranında artarak 74,0 oldu.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

SANAYİ SEKTÖRÜ

Sanayi Üretim Endeksi, Temmuz ayında takvim etkisinden arındırılmış seride bir önceki yılın aynı ayına göre %2,4 artış göstererek 138,1 oldu. 2022 yılı Temmuz ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %10,5 azaldı, imalat sanayi sektörü endeksi %4,1 arttı ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %6,8 azaldı.

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), bir önceki aya göre 0,7 puan artarak yüzde 77,4 seviyesinde gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,7 puan artarak yüzde 77,3 seviyesinde gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

TİM ÜLKE BİLGİ NOTLARI

Meksika Ülke Bilgi Notu
İsrail Ülke Bilgi Notu
Romanya Ülke Bilgi Notu
Hindistan Ülke Bilgi Notu
Filipinler Ülke Bilgi Notu

tim.org.tr/tr/raporlar

VERİ TAKVİMİ

Veri	Tarih
İşgücü İstatistikleri	10.10.2022
Ödemeler Dengesi	11.10.2022
Sanayi Üretim Endeksi	12.10.2022
TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı	20.10.2022
Tüketici Güven Endeksi	21.10.2022
Reel Kesim Güven Endeksi	25.10.2022
Kapasite Kullanım Oranı	25.10.2022
Ekonomik Güven Endeksi	27.10.2022
Dış Ticaret Verileri	02.11.2022
Tüketici Fiyat Endeksi	03.11.2022
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	03.11.2022
Küresel Ticaret	05.11.2022